Voorstel algemeen bestuur

Onderwerp	startnotitie verstedelijkingsstrategie
Zaaknummer	0000220924
Portefeuillehouder	E. Hemmers - Markerink
Vertrouwelijkheid	Openbaar

I. Voorstel

Samengevat wordt voorgesteld:

1. de startnotitie verstedelijkingsstrategie Vechtstromen vast te stellen.

II. Kernboodschap

Vechtstromen gaat in beeld brengen hoe het waterschap tijdig kan anticiperen op grootschalige stedelijke ontwikkelingen in relatie tot de waterkwaliteit, waterbeschikbaarheid, wateroverlast en waterveiligheid.

III. Waarom wordt dit voorgesteld? Wat wil het AB met het voorstel bereiken?

De ambitie om tot het opstellen van een verstedelijkingsstrategie is in de vergadering van 17 september 2025 toegevoegd aan de bestuursagenda van Vechtstromen. In het stroomgebied waarvoor Vechtstromen verantwoordelijk is voor de waterschapstaken worden forse stedelijke ontwikkelingen verwacht in Twente, de regio Emmen en de Regio Zwolle. De invloed van stedelijk water uit Duitsland vraagt ook een nadere verkenning. Het AB wil dat in beeld wordt gebracht wat de effecten zijn van deze ontwikkelingen op de waterschapstaken en hoe het waterschap hier tijdig op kan anticiperen. De startnotitie beschrijft wat wordt onderzocht en wat wordt opgeleverd: een handelingsperspectief voor het waterschap en een handreiking voor derden die in het gebied van Vechtstromen stedelijke ontwikkelingen willen vormgeven

Indicator voor beleidsmonitoring
Nvt. het vaststellen van een startnotitie is geen nieuw beleid.

IV. Toelichting op het voorstel/ kader

De komende decennia leiden stedelijke ontwikkelingen in en rond Twente, Emmen, Zwolle en het Duitse stroomgebied van de Vecht tot een toenemende druk op het watersysteem van Waterschap Vechtstromen. Door klimaatverandering wordt al vaker en meer extreme neerslag verwacht, zal er meer wateroverlast kunnen optreden maar zal ook langdurige droogte vaker aan de orde zijn. Verstedelijking kan de impact hiervan versterken. Toenemende verharding versnelt afvoer van regenwater en beïnvloedt de waterberging, waterkwaliteit en benodigde zuiveringscapaciteit. Recente perioden van wateroverlast en droogte onderstrepen de urgentie om water mee te nemen in ruimtelijke ontwikkelingen. Hierdoor ontstaat de vraag wat de invloed is van verstedelijking op de wettelijke waterschapstaken en hoe hierop adequaat kan worden geanticipeerd. Het Algemeen Bestuur heeft de verstedelijkingsopgave daarom toegevoegd aan de bestuursagenda. De startnotie is het startpunt voor een verkenning naar de ruimtelijke, klimatologische, wettelijke en maatschappelijke ontwikkelingen en de gevolgen daarvan voor Vechtstromen. Daarbij wordt onderzocht welke knelpunten kunnen ontstaan en welke mogelijkheden het waterschap heeft om tijdig bij te sturen. De uitkomsten worden vertaald naar concrete voorstellen voor de

positionering, rol- en taakinvulling van Vechtstromen en de benodigde beleidskaders, kennis en middelen, zodat het bestuur hierover een besluit kan nemen

V. Alternatief voorstel

Geen, het maken van een startnotitie volgt uit de bestuursagenda.

VI. Argumenten

1.1 Hiermee wordt invulling gegeven aan een bestuurlijke wens.

In de vergagering van 17 september 2025 is besloten het onderwerp verstedelijkingsopgave toe te voegen aan de bestuursagenda van Vechtstromen. De startnotitie beschrijft scope, beoogd resultaat, aanpak en planning.

1.2 Totstandkoming van een verstedelijkingsstrategie is gewenst in verband met de maatschappelijke opgave van het waterschap.

Grootschalige verstedelijkingsontwikkelingen kunnen een aanzienlijke impact hebben op het watersysteem en kunnen de opgaves gerelateerd aan een veranderend klimaat versterken, maar ook dempen. Het is gewenst inzicht te hebben in de handelings- en beïnvloedingsmogelijkheden om tijdig te kunnen anticiperen op stedelijke ontwikkelingen.

1.3 Het proces biedt ruimte voor maatschappelijk consultatie.

Om als waterschap gebiedsontwikkelingen effectief mede vorm te kunnen geven is het van belang dat deze rol wordt afgestemd met derden, zoals ontwikkelaars, gemeenten, nutsbedrijven etc.. In het proces is hierin voorzien. De uitkomst wordt meegenomen naar het AB.

VII. Risico’s en kanttekeningen

1.1 Het opstellen van een verstedelijkingsstrategie zelf levert geen risico's op.

Het niet-opstellen van een verstedelijkingsstrategie kan echter wel een risico opleveren, bijvoorbeeld dat niet tijdig of niet voldoende geanticipeerd wordt op stedelijke ontwikkelingen.

1.2 Als uitkomst van de verstedelijkingsstrategie kunnen nieuwe risico's en/of extra opgaves in beeld komen.

Op dit moment is nog onvoldoende bekend wat de impact van de verschillende verstedelijkingsontwikkelingen, mede in combinatie met klimaatontwikkelingen, zijn op de waterschapstaken. Ook is nog niet duidelijk hoe effectief de handelings- en beïnvloedingsmogelijkheden van het waterschap voldoende kunnen zijn.

VIII. Financiën

De verkenningen worden in eerste instantie in eigen huis gedaan en vanuit reguliere middelen bekostigd. Bij het voorleggen van de opbrengsten van deze oriëntatie zal een beeld worden gegeven van keuzes en kosten voor een eventueel vervolgtraject.

IX. Communicatie

Alleen via de reguliere weg. Er is geen separate communicatie noodzakelijk

X. Juridische zaken

n.v.t.

XI. Uitvoering

Met het vaststellen van de Meerjarenverkenning 2026 – 2035 heeft het Algemeen Bestuur van Vechtstromen op 17 september 2025 tevens besloten het onderwerp verstedelijkingsopgave toe te voegen aan de bestuursagenda van Vechtstromen. Met deze startnotitie wordt gestart met de effectuering hiervan. De verkenningen worden in eerste instantie in eigen huis verzorgd. In het derde kwartaal van 2027 van een bestuurlijke en maatschappelijke consultatie worden verzorgd. IN het vierde kwartaal van 2027 wordt de verstedelijkingsstrategie ter besluitvorming voorgelegd.

XII. Bijlage(n)

1. Besluit.
2. Verstedelijkingsstrategie startnotitie

Besluit

Het algemeen bestuur van waterschap Vechtstromen;

gezien het advies d.d. 27 oktober 2026

gelet op de artikelen 56 en 77 van de Waterschapswet;

BESLUIT

de startnotitie verstedelijkingsstrategie Vechtstromen vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de vergadering d.d. 25 november 2026

Het algemeen bestuur van waterschap Vechtstromen,

dr. S.M.M. Kuks, watergraaf drs. R.I. Andringa, secretaris